

АГАПОВА Євгенія Михайлівна (1933–2017)

Випускниця
аспірантури (1969) та докторантури (1990)

Доктор сільськогосподарських наук, професор.
Заслужений діяч науки і техніки України

Народилася 16 жовтня 1933 р. в с. Абрамівка Майнського району Ульяновської області (Росія). У 1949–1953 рр. навчалася в Алатирському сільськогосподарському технікумі (Чуваська АРСР). Вищу освіту здобула в 1958 р. на зоотехнічному факультеті Московської ветеринарної академії (МВА).

Згідно з державним розподілом до 1961 р. обіймала посаду головного зоотехніка колгоспу ім. А. О. Жданова Дергачівського району Харківської області. Згодом працювала бригадиром свиноферми в навчоспі «Прогрес» при Харківському зооветеринарному інституті та методистом заочного відділення цього інституту.

На початку 1962 р. родина Євгенії Михайлівни переїхала до Одеси. Невдовзі її призначено зоотехніком-селекціонером навчоспу ім. А. В. Трофімова ОСГП. З 1965 р. навчалася в аспірантурі з переведенням у грудні 1966 р. на посаду асистента кафедри спеціальної зоотехнії ОСГП. У 1969 р. захистила кандидатську дисертацію на тему «Специфіка ведення деяких ліній червоної степової породи та їх поєднань». З 1972 р. — доцент цієї ж кафедри, а в 1977–1981 рр. — заступник декана та декан зооінженерного факультету ОСГП. У 1983–1985 рр. навчалася в докторантурі та обіймала посаду старшого наукового співробітника.

У цей період Є. М. Агапова багато уваги приділяла створенню та удосконаленню племінної бази у свинарстві Одеського регіону. Під її керівництвом було сформовано перші племінні заводи великої білої породи свиней у колгоспі «Прогрес» Ізмайльського району, навчоспі ім. А. В. Трофімова Овідіопольського району та колгоспі ім. Леніна Білгород-Дністровського району, а також низці племінних ферм (1972–1983). Створено нові заводські лінії кнурів «Свата 449» та «Кінга 633» у племзаводі колгоспу «Прогрес» (1977 р., у співавторстві), сформовано виробничу школу зоотехніків-селекціонерів області з удосконалення бази племінного свинарства. Співавтор спеціалізованої м'ясної лінії свиней на кросбредній основі (1993).

У 1990 р. захистила докторську дисертацію на тему «Генетико-біологічні основи підвищення репродуктивних якостей і скоростиглості свиней».

Основний напрям наукової діяльності — удосконалення методів породоутворювального процесу в свинарстві з використанням груп крові, ДНК-маркерів.

Підготувала 3 кандидати та 1 доктора наук. Написала понад 200 науково-методичних робіт. Розробник алгоритму програмного забезпечення оцінки імуногенетичної структури (популяції) свиней із використанням груп крові.

Євгенія Михайлівна стажувалася в Англії (1996, 1997, 1998) та Франції (1999). Неодноразово була організатором проведення міжнародних і республіканських науково-практичних конференцій із тваринництва на базі ОДАУ, здійснювала підготовку фахівців на факультеті підвищення кваліфікації, була керівником госпдоговірних тем зі свинарства.

Співавтор нової вітчизняної червоної білопопосої породи м'ясних свиней (2007). Згідно з програмою підвищення рівня життя сільського населення DFIO ADAS включена до реєстру національних експертів-консультантів України з тваринництва. Вона була членом координаційної ради з наукової роботи Російської федерації «Свинина», членом ради з великої білої породи свиней і м'ясних порід свиней республіки, членом двох спеціалізованих рад із захисту дисертацій у Херсонському державному аграрному університеті та Інституті свинарства ім. О. В. Квасницького НААН (м. Полтава), членом-кореспондентом Міжнародної слов'янської академії науки, освіти, мистецтва і культури (м. Москва) й Академії історії та філософії природничих та технічних наук (м. Одеса).

Нагороджена медалями «За доблесну працю» (1970), «Ветеран праці» (1984), «За трудову відзнаку», золотою медаллю ВДНГ СРСР (1985), знаком «Переможець соцзмагань» (1974, 1978, 1979), почесним золотим знаком голови Одеської облдержадміністрації (2003), численними грамотами і подяками Міністерства сільськогосподарства, обласних організацій та ректорату університету.

У 1994 р. згідно з Указом Президента України Є. М. Агаповій присвоєно почесне звання «Заслужений діяч науки і техніки України»; за міжнародною іміджевою програмою Східноукраїнського біографічного інституту «Славетні жінки України» її визнано «Лідером ХХІ століття» (2005).

Понад 30 років Євгенія Михайлівна очолювала кафедру технології виробництва та переробки продукції тваринництва ОДАУ, присвятивши усі свої знання, життєву енергію науці. Під її керівництвом кафедра стала однією з провідних в університеті.